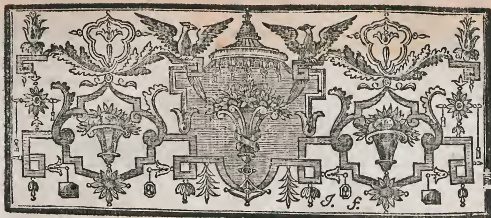
342

79.

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICO-CHIRURGICA,

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis decimâ-quintâ Februarii, anno Domini M. DCC. XLII.

M. HYACINTO-THEODORO BARON, *Filio*, Doctore Medico, Præſide.

An fracto Cranio ſemper admovenda Terebra?

I.

EREBRUM, nobile illud ſpiritûs animalis & vitæ promptuarium, tùm loci ſublimitate, tùm ſubſtantiæ mollioris friabilitate, externis undique pateret inſultibus, niſi oſſeâ veluti galeâ ipſum muniiſſet Natura prudens. Sed ex ipſo ſecuritatis fonte manat periculorum uberrima ſcaturigo. Ipſa Calvariæ ſoliditas in Hominis detrimentum ſæpè vertitur. Irruentium mole ac impetu graviter læduntur Integumenta, periculosè contunditur Pericranium, ideò quòd ſubjecta obnitatur Calvaria. Effracto Cranio, prominentia quandoque oſſium acumina membranas excruciant. Aliàs effuſus per colliſionem humor difficiliùs excernitur, aut contuſæ Meninges commotumve Cerebrum Reſolventium beneficiis minùs fruuntur, quoniam præcludit iter ſolidior pixidis oſſeæ ſubſtantia. Hinc percuſſo vehementer Capite, horrenda pullulat Symptomatum caterva. Homo concidit

exanimis, caligant Oculi, ſurdeſcunt Aures, obmuteſcit Lingua, Sanguinem Auribus, Naribus, Oculis excernit; ſequitur Nauſea Biliſque Vomitus; mox ſævit ut plurimum acutiſſima Febris; Caput dolet, imprimis quâ parte percuſſum eſt: vertigine corripitur æger, ſpirandi difficultate, Veterno, Stupore, Paralyſi, Convulſione, Delirio. Sic afflictis ægroti rebus, quodnam adhibendum auxilii genus? Cujuſnam implorabis opem? Jam adſunt qui, compertâ in Cranio rimâ, Trepanum prædicant: jam terribilem inſtruunt operationis apparatum. At ſiſte Manum. Humano Capiti ferrum immittere non licet, niſi de Operationis neceſſitate conſtiterit. Non ſemper celebranda Operatio, quæ nunquam expers periculi, aliquando inutilis eſt.

I I.

CORPORUM contundentium durior hebetudo graviorque moles periculoſiſſimè caput afficiunt. Hæc, Cranium diffringendo, Meningibus intrudunt oſſium fragmenta, ſpiculis ſuis exquiſitiſſimi ſenſûs membranas crudeliter laceſſitura. Eſt ubi tabula oſſium exterior, ſpongioſo Diploe innixa, impingenti reſiſtit telo, dum interna, tenuior, nec pari adminiculo ſuffulta, diſſilit. Sæpè ultrà Cranium propagatur frangentis energia, & Cerebrum obvolventeſque Membranæ contunduntur. Sic diſruptis commoti Cerebri aut duræ Matris laceratæ vaſis, intrà Cranium effunditur humor, qui mole Cerebrum comprimens, & acredine, quam morâ contrahit, Membranas irritans, dira ſuſcitat ſymptomata. Porro ſi tactu viſuve pateat oſſa, ſub ipſo ictu depreſſa, Cerebrum comprimere Membranaſque pungere; ſi auctis, vel non remittentibus Symptomatis, ex ſapientis Medici judicio, effuſus intra Cranium ſtagnet humor; ſi nec oſſium fragmenta removere, nec ipſis remotis liceat depreſſas partes reſtituere, aut effuſis liquoribus exitum concedere, haud morâ ſolers admoveatur manus. Nudetur Cranium, ſi vulnere omnino non, vel non ſatis nudatum fuerit. Mox Oſſi admoveatur Terebra, quam undequaque æqualiter ſerrantem leniter prudenterque circumagat Chirurgus. Tum reſectus Cranii orbiculus Elevatorio educitur, totieſque iterum applicatur Terebra, donec ſatis patens ſit Chirurgo foramen. Hâc viâ, licebit illicò Oſſis fragmenta, ſubjectis infeſta Meningibus, eximere Volſellis, Forficibus exſcindere, Vecte elevare, Meningophilace adæquare, Cruorem Venis effuſum exhaurire vel Saniem, læſis demùm Meningibus remedia commodiùs admovere. Quòd ſi, operatione peractâ, ex humore lividis Meningibus coercito, non remittant Symptomata, nihilque, oſſe terebrato, profluat, Scalpelli cuſpide Membranas attingere ne dubites. Sic prudenter adminiſtratæ operationis felix laudabitur eventus, aut ſi minùs proſperè ceſſerit, non criminabitur Operatio, cujus occaſio fuerit Neceſſitas.

I I I.

UT variæ ſunt Fracturarum Cranii differentiæ, ſic varia illis decernenda curandi methodus. Non ſemper eadem eſt ictuum caſuumque vehementia, non eſt in omnibus eadem Calvariæ ſoliditas, nec ſemper eſt idem Fracturarum modus. Nunc exteriorem tantùm vel utramque Oſſis tabulam capillaris Fiſſura dividit; modò evidentior eſt rima, licet nullis prominentibus aculeis aſpera, & apprimè conniventibus Fracturæ marginibus. Frangendo Cranio ſæpe totus impenditur frangentis impetus, dum intacta manet Membranarum Vaſorumque continuitas. Sic læſo mitiùs Capite, non te deterreat Symptomatum vehementia. Hæc ut ab effuſis intrà Cranium humoribus aut pungentibus oſſiculis quan-

doque procedunt, sic etiam aliquando à solâ membranarum leviori Contusione ipsarumve Phlogosi, ducunt originem. Dura Meninx, Cranio firmiter undique adhærens, collisionis impetum persentiscit ipsa vellicaturque. Contundentis impetu, Carotidis externæ ramuli, Capitis integumenta perreptantes, fortiter comprimuntur: hinc Sanguis ipsis contentus, tum versùs capillares tubulos validè cogitur, tum versùs Carotidis truncum refluit impetuosiùs. Sic in omnibus Carotidis externæ surculis, majori mole & citatiori motu actus Cruor, ruit quâ minor est resistentia, ruptisque repagulis, vel tumorem in parte remotâ suscitat, vel Naribus, Auribus, &c. prosilit. Duræ Matris Arteria, tum & Carotis interna, hujus quoque refluxûs participes, Sanguinem vehementiùs propulsum uberiùs excipiunt & dilatantur ampliùs. Hinc ingurgitantur inflammanturque Membranæ: hinc intercurrentibus Arteriis medullaris comprimitur Cerebri substantia, eò magis quòd Phlogosi convulsæ Meninges, arctando Calvariæ sinus, Sanguini moram pariant in Cerebro. In Nervos etiam propagatur strictura & irritatio Meningum, quæ ipsis assiduæ comites involucra suppeditant. Sic imminutâ, cohibitâ, perversâ Spirituum distributione, tota cohibetur pervertiturque motuum animalium œconomia. Numquid hæc omnia Trepani necessitatem arguunt? Minimè. Imò Terebræ applicationem, quæ ex se nunquam expers est periculi, aliquandò inutilem esse meritò affirmaveris.

I V.

IDEO Fracturæ Cranii admovetur Terebra ut effusis & stagnantibus humoribus aperiatur iter, vel depressæ restituantur partes. Quæ Calvariæ Fracturam comitantur Symptomata Trepanum non semper expostulant; sed operationem dehortantur, si paululùm remiserint. Compresso sub benigniore Fracturâ Cranio, dura Meninx, quæ ipsi firmiter alligatur, distrahitur, inflammatur, rumpuntur ipsius connexionis funiculi: sed quid distractâ? Quid à Cranio sejunctâ, aut inflammatâ durâ Meninge proderit Trepanum? Largioribus & repetitis Sanguinis missionibus, extremè tenui Victu, Resolventium cephalicorum applicatione, instituenda est humoris in Meningibus hærentis discussio. *Sic*, inquit Ruischius, * tàm solers in Chirurgicis, quàm perspicax in Anatomicis, *non rarò felicissimè opem tuli verâ etiam Cranii Fracturâ laborantibus, quorum capitibus jam Scalpellum inciforium imminebat.* Depletis Venæ sectione vasis, in liberiorem ipsorum alveum eructabunt capillaria sanguinem, quo nimiùm turgent. Tenues fomenti discutientis partes, intra Cranium admissæ, nimis hærentes aut Revulsionis imperio minùs obsequentes succos attenuabunt & resolvent. Non timeas ne ex ruptis Calvariæ ossibus exudans humor acredinem concipiat aut descendat in Meninges. Roris istius stillatio, quæ in cæterorum ossium fracturis, ipsorum ferruminationi confert, fracto Cranio simile conferet emolumentum. Absit credas exiguam duræ Matris à Cranio divulsionem humoris intra Cranium effusioni ansam necessariò præbere; Periosteum, in simplici Artuum fracturâ ab osse sejunctum, rursùs cùm eo facilè glutinatur sine effusionis metu: quidni & dura Mater, quæ Periostei vices gerit? At quæris undenam, ingruentibus Symptomatis, certò constabit nullum intra Cranium effundi liquorem, nullosque adesse pungentes officulos? Expecta paulisper. Videas num Remediorum usu remittant Symptomata. Pungentia ossium acumina, & effusus intra Cranium humor vulgaribus non cedunt præsidiis. Num ex illorum applicatione mitescunt omnia? Humorem circulationis legibus subjici, spiculorumque absentiam certò conjicies, & inceptam medicamentis absolves curationem.

* *Observ. Chirurg.* LX.

V.

APAGE igitur eos, qui, fracto Cranio, ad Trepanum semper trepidi concurrerent. Ne dicant Terebræ applicationem non adeò reformidandam esse. Quid semper perforares Calvariam incertus effusionis in Cranio, compressionisve? Non sic liceat experimenta per mortes agere. Crudelitatis aut ignorantiæ meritam incurreret labem, qui sine necessitate operationem aggrederetur, unde pro incertâ levaminis spe, certa venirent ægrotanti pericula. Quid autem non timendum ex levioribus operantis Chirurgi peccatis? Si nempè, vel nimis, vel inæqualiter Terebram agitando, duram Meningem attigerit Serrâ: quid, si quâ parte applicatur Trepanum, duæ ossis tabulæ se se contingant, ut non raro visum est? Quid si duræ Matris Arteria, quæ internam ossium superficiem perreptare solet, profundo includatur sinu, aut osseâ complectatur laminâ? Tunc enim ossis & arteriæ simul perficitur excisio, vel dum resecta ossis pars educitur vecte, inclusa quoque abripitur arteria. Num feliciter operatio peracta est? En ab aere circumfuso imminet non leve periculum. Nihilne involvit timoris diuturna duræ Meningis denudatio, ipsius Phlogosis haud infrequens causa? Nihilne affert discriminis Capiti foramen infligere, nonnisi post exfoliationem lentissimam occludendum? Uno verbo sic semper celebratâ operatione, sæpe decumberet in lecto per quinquaginta dies, non ex morbo, sed ex operatione ægrotans, minimo in rebus Nonnaturalibus errore capite plectendus, qui convenienti remediorum usu intra paucos dies incolumis evasisset. Hæc igitur te doceant reformidare, tibique sapientem incutiant metum. Admoveas Trepanum, sed nunquam admoveas inutiliter. Quæ jubet Prudentia ut Terebres, cum certa sunt effusionis compressionisque signa, hæc eadem postulat ut non omni Fracturæ Trepanum applices. Magnum Chirurgiæ principem ausculta *Celsum*,* qui fracto fissove Osse, experiri Remedia multò meliùs esse judicavit, quàm admovere Ferramenta. Sic prudenter cunctando nonnunquam restituitur res, inutilisque declinatur Operatio, ægrotanti plerumque luctuosa.

* *Lib. VIII. Cap. IV.*

Ergò fracto Cranio non semper admovenda Terebra.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Claudius-Carolus de Jean.
M. Franciscus-Felicitas Cochu, Scholarum Professor designatus.
M. Ludovicus-Florentius Bellot.
M. Joannes de Diest.
M. Josephus de Jussieu.
M. Henricus-Franciscus Bourdelin, Scholarum Professor.
M. Thomas-Renatus Gasnier.
M. Philippus Davier de Breville, Dotariæ Hispaniarum Reginæ Medicus perpetuò Ordinarius, & Chirurgiæ Professor.
M. Guillelmus de Magny.

Proponebat Parisiis THEODORUS BARON D'HENOUVILLE, Parisinus, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1742. à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi.